

Český jazyk 9

- Velká písmena – opakuj k testu na známky učebnice str.47-48/ po spojení *Základní škola Semice/*
 - Velká písmena – učebnice str.48-49 ===== **Zápis do sešitu**
 - velká písmena píšeme u jmen osob, u přivlastňovacích přídavných jmen pozor u názvů rodů a panovníků
př.: Karel IV. -přepisujeme **Karel Čtvrtý, Rudolf II. Habsburský – Rudolf Druhý Habsburský**
 - jména příslušníků rodů, rodin, národů, kmenů, jména obyvatelská-**Novákovi, Francouz, Slované, Moravan, Pražan**
 - s malým písmenem jména členů organizací, sportovních klubů, spolků, příslušníků náboženských vyznání-**slávista, impresionista, katolíci, františkáni**
 - jména nebeských těles a souhvězdí – **Země, Jupiter, Velká medvědice, Malý vůz**
 - jména světadílů, zemí, krajin, ostrovů, pohoří, hor, nížin, řek, jezer-**Asie, Severní Amerika, Slovensko, Kroměřížsko, český les, Českomoravská vrchovina, Podyjí, Atlantský oceán – oceán Atlantský**
 - jména obcí, městysů, měst, částí obcí – **Kutná Hora, České Budějovice, Zlín, Brno-Královo Pole, Nové Město pod Smrkem**
 - jména ulic, náměstí a nábřeží – **ulice Česká, ulice U Lesa, ulice 5.května, náměstí Generála Píky, most Legií**
 - stavby – **Pražský hrad/ ale jen Hrad/, Svatovítský chrám/ ale Chrám svatého Víta/**
 - S pomocí učebnice na str.48-49 vyplň písemně do školního sešitu cvičení na str.50/cv.2a, ústně str.50/ cv.2b
 - Věta a souvětí – učebnice str.101/ cv.1a – rozlište věty jednoduché a souvětí, pozoruj čárky- interpunkci.
 - Učebnice str.103/ cv.3a – opiš do školního sešitu, doplň čárky
 - Pracovní sešit str.8/ cv.10,11,12, str.10/17, 18 a,b
 - Do školního sešitu vyhledej význam těchto přísloví:
Komu se nelení, tomu se zelení. Tichá voda břehy mele. Rychlé nohy, krátký rozum. Bližší košile nežli kabát. Zvyk je železná košile. Hněv je špatný rádce. Kdo nic nedělá, nic nezkazí.
- Cvičení z českého jazyka- 1.Opakuj dle domluvy psaní u-ú-ů**
+ zkus si doplnit ústně: *probíhá invent__ra, africký S__dán, troj__helníkový tvar, oc__n jesenní, k__ra strom__, zvuková aparat__ra, pět druh__ ovoce, při léčebné k__ře, bez__čelně postává, p__dorys bytu, hlas hrdličky zní cukr__, žije ne__stavní postup, básnická m__za, žahavé med__zy*
- Opakuj dle domluvy skupiny zdvojených hlásek/ opakuj rovněž v učebnici na str.27/Psaní souhláskových skupin cv.1/**
 - Vyplň testové zadání dle domluvy – odpovědi pište do sešitu**

1) Vlna a rít obsahuje v praprotinon Enghn.

- A) Jeho nezvyklý vzhled ji docela překvapil.
- B) Zitra jdu do kina se svým novým přítelem.
- C) Musíme všem známým říct o našich návratcích.
- D) Koupil jsem našemu mazlíčkovi psí pochoutky.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 2-6

Madeleine

- (1) Oh, ma petite Madeleine!
nad naši zahradou
nebe modrý jako len
i nad zemí, kam zahrabou
všechny dny, které s tebou prožít jsem chtěl
ze všech snů a životů jsou jen tisíce těl
a nad tím vším, Madeleine
podívej, nebe modrý jak len
- (2) V Paříži začal den
s šuměním kolonád
Je daleko na Verdun?
ke hřmění kanonád
ale tady všude kolem jen zákopů pruh
ani kříž nemá kdo stlouct, rovem druhu je druh
a na to všechno, Madeleine
odněkud shora Bůh dívá se jen

Poznámka:
1. (ma pěti madlen) - má mála Madeleine (ženské jméno)
2. (verdun) - francouzské město, u něhož se odehrála jedna z největších bitev první světové války
(www.raduza.cz, upraveno)

2. Které z následujících tvrzení odpovídá výchozímu textu?

- A) Text je ukázkou poezie, je psán volným veršem.
- B) V textu se rýmují každé dva po sobě následující verše.
- C) Cizí vlastní jména umístěná na konci veršů tvoří vždy součást rýmu.
- D) Každá sloka obsahuje právě jeden verš, který se nerymuje s žádným dalším veršem.

/viz 7. s. 45/

A	☐
B	☐
C	☐
D	☐

3. Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá výchozímu textu (A), nebo ne (N):

- 3.1 V první sloce lze najít personifikaci.
- 3.2 V první sloce se objevuje přirovnání.
- 3.3 V druhé sloce se vyskytuje oslovení.
- 3.4 V druhé sloce se uplatňuje kontrast.

A	☐
B	☐
C	☐
D	☐

4. Které z následujících slov nevystihuje výchozí text?

- A) láska
- B) radost
- C) umírání
- D) beznaděj

- 5. Které z následujících tvrzení o výchozím textu je pravdivé?
A) Třetí verš první sloky obsahuje nespisovný výraz.
B) Čtvrtý verš první sloky obsahuje nespisovný výraz.
C) Sedmý verš druhé sloky obsahuje nespisovný výraz.
D) Poslední verš druhé sloky obsahuje nespisovný výraz.

/viz 4. s. 30/ max. 2 body

6. Napište smyslnou větu o čtyřech slovech, v níž slovo vším bude jiným slovním druhem než ve výchozím textu. Tvar slova vším musí zůstat zachován. (Posuzované slovo pochází z výchozího textu a je v něm vyznačeno tučně.)

6.1

6.2. Napište smyslnou větu o třech slovech, v níž slovo kolem bude jiným slovním druhem než ve výchozím textu. Tvar slova kolem musí zůstat zachován. (Posuzované slovo pochází z výchozího textu a je v něm podtrženo.)

6.2

7. Přidajte k vynechaným místům (****) v jednotlivých větách (7.1-7.3) výraz (A-E), který se v daném spojení běžně užívá: (každou možnost z nabídky A-E můžete přiřadit pouze jednou. Dvě možnosti zbudou a nebudou použity).

/viz 2. s. 18/ max. 3 body

7.1 Nezlub se, ale to byla opravdu **** chyba.

7.2 I když není **** hudebnice, má obrovský talent.

7.3 Slyšel jsem, že obědy **** jídla dováží ze sousední obce.

- A) školní
- B) školící
- C) školská
- D) školená
- E) školácká

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 8

Jména zakončená na [ea] (Andrea) ve 2., 3. a 6. p. kolísají mezi základním vzorem „žena“ a jeho podvzorem „idea“, proto se v uvedených pádech vyskytují dubletní tvary:

- 2. p. -eji/-ey/-eje;
- 3. a 6. p.: -eji/-ei/-ee.

(http://prirucka.ujc.cas.cz, upraveno)

9. Která z následujících vět je napsána v souladu s pravidly uvedenými ve výchozím textu?

- A) Všichni se prý Andree bojí.
- B) Ptal ses na to taky Andrey?
- C) Bez Andrei tam nepůjdeme.
- D) Už jsi slyšel novinky o Andreje?

/viz 5. s. 35/ 1 bod

14. Která z následujících možností označuje druh věty vedlejší tučně vyznačené ve výchozím textu?

A) vedlejší věta podmětňá
 B) vedlejší věta předmětňá
 C) vedlejší věta příslovečná příčinná
 D) vedlejší věta příslovečná podmínková

15. Seřadte jednotlivé části textu (A-E) za sebou řádk, aby byla dodržena textová návaznost:

- A) Levé víčko ho neposlouchalo. Měl pocit, že se mu přes noc hlava proměnila v jeden velký bolavý zub. Ze zanicených dámsí prosakoval špinavý hnis, který mu pomalu zevnitř rozežíral mozek. Pokud to nechtal tak, ještě se mu v hlavě všechno rozteče a zmizí.
- B) Nebyly prostě tam, kde měly být. A brýle jakbysmet. Zřejmě je někam odhodil, aniž věděl, co vlastně dělá. Nebylo by to rozhodně poprvé.
- C) Sám ale dobře věděl, že už neusne. Na to mu bylo trochu moc špatně. Loupl pohledem po hodinách u postele, ty tam ale kdoviproc nebyly.
- D) Měl ale zároveň dojem, že jestli k tomu má dojít, už s tím stejně nic nenadělá. Byl by se rád ještě trochu prospal, kdyby to bylo možné.
- E) Jošija se probudil do nejhorší možné kocoviny vůbec. Naplnil všechny síly, aby otevřel oči, ale povedlo se mu to jen napůl.

(H. Murakami, Po otřesech)

15.1 15.2 15.3 15.4 15.5

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 16

Včera se mě Marek s Adamem dost nečekaně zeptali, jestli s nimi nechci jet do Prahy na koncert. Když jsem slyšel, jakou akci mají na mysli, nemohl jsem uvěřit svým uším. Oni mně fakt pozvali na beznadějně vyprodané vystoupení největšího světového mistra mého oblíbeného žánru. Bombal. Bylo mi jasné, že jim odpadl někdo jiný, ale i tak mi udělalo radost, že oslovili jako náhradníka zrovna mě. Jenže lístek si přý musím zaplatit sám. Když jsem k jeho ceně připočetl cenu za jízdenku a ubytování, mé veselí zastínilo obavy, s čeho to vlastně zaplatím.

No ale kdy se člověk na takovou akci dostane, že. Takže nebylo co řešit, domluvil jsem si brigádu v místním supermarketu a po vikendech tam lítám jako hadr na holi. Ale korunky utěšeně přibývají a brzy se promění ve skvělý zážitek.

(Didaktis)

16. Najděte ve výchozím textu čtyři slova, která jsou zapsána s pravopisnou chybou, a napište je pravopisně správně: Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy, jsou považovány za chybu. Doporučení: Opravte pouze ta slova, u kterých jste si jisti, že jsou ve výchozím textu zapsána s pravopisnou chybou.

17. Kterým z následujících úseků výchozího textu je pravopisná chyba?

A) viděla před sebou jen vzpomínku
 B) všimla si na levé straně jeho hrudi vyšívky
 C) muž stojící před ní není její soupeř z dětství
 D) trvalo to jen chvíli a pak rysy v jeho tváři opět ztvrdly

18. Které z následujících tvrzení je pravdivé?

A) Slovo kousek je v textu užito ve významu výkon, čin.
 B) Slovo rod je v textu užito ve významu mluvnická kategorie.
 C) Slovo výraz je v textu užito ve významu vnější vzhled odrážející vnitřní stav.
 D) Slovo role je v textu užito ve významu vdlcovitý útvar vzniklý svnutím něčeho.

19. Které z následujících slov je ve výchozím textu užito ve 4. pádě? (Posuzovaná slova jsou ve výchozím textu podtržena.)

A) rysy
 B) vlasy
 C) hlavy
 D) vyšívky

20. O které z následujících možností se ve výchozím textu nepíše?

A) o Hircině původu
 B) o Rimeho původu
 C) o Rimeho oblečení
 D) o Hirciných pocitech

21. Které z následujících tvrzení je pravdivé? (Posuzovaná slova pocházejí z druhé části výchozího textu a jsou v něm vyznačena tučně.)

A) Slovo kousek je v textu užito ve významu výkon, čin.
 B) Slovo rod je v textu užito ve významu mluvnická kategorie.
 C) Slovo výraz je v textu užito ve významu vnější vzhled odrážející vnitřní stav.
 D) Slovo role je v textu užito ve významu vdlcovitý útvar vzniklý svnutím něčeho.

22. Které z následujících slov je ve výchozím textu užito ve 4. pádě? (Posuzovaná slova jsou ve výchozím textu podtržena.)

A) rysy
 B) vlasy
 C) hlavy
 D) vyšívky

23. Ve kterém z následujících úseků výchozího textu je pravopisná chyba?

A) viděla před sebou jen vzpomínku
 B) všimla si na levé straně jeho hrudi vyšívky
 C) muž stojící před ní není její soupeř z dětství
 D) trvalo to jen chvíli a pak rysy v jeho tváři opět ztvrdly

24. Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá výchozímu textu (A), nebo ne (N):

9.1 Hírka pociťuje obavy, přesto s mužem mluví s odhodláním.
 9.2 Symbol havrana na Hircině hrudi vyvolává vzpomínku na obřad.
 9.3 Ríme ztělesňoval hrozbu, ale k dávné kamarádce se choval jako dřív.
 9.4 Hírka a Ríme se znali už jako děti a jejich vztah zůstal i v dospělosti kamarádský.

(S. Pettersenová, Ódinovo dítě)

9. Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá výchozímu textu (A), nebo ne (N):

9.1 Hírka pociťuje obavy, přesto s mužem mluví s odhodláním.
 9.2 Symbol havrana na Hircině hrudi vyvolává vzpomínku na obřad.
 9.3 Ríme ztělesňoval hrozbu, ale k dávné kamarádce se choval jako dřív.
 9.4 Hírka a Ríme se znali už jako děti a jejich vztah zůstal i v dospělosti kamarádský.

(S. Pettersenová, Ódinovo dítě)

10. O které z následujících možností se ve výchozím textu nepíše?

A) o Hircině původu
 B) o Rimeho původu
 C) o Rimeho oblečení
 D) o Hirciných pocitech

11. Které z následujících tvrzení je pravdivé? (Posuzovaná slova pocházejí z druhé části výchozího textu a jsou v něm vyznačena tučně.)

A) Slovo kousek je v textu užito ve významu výkon, čin.
 B) Slovo rod je v textu užito ve významu mluvnická kategorie.
 C) Slovo výraz je v textu užito ve významu vnější vzhled odrážející vnitřní stav.
 D) Slovo role je v textu užito ve významu vdlcovitý útvar vzniklý svnutím něčeho.

12. Které z následujících slov je ve výchozím textu užito ve 4. pádě? (Posuzovaná slova jsou ve výchozím textu podtržena.)

A) rysy
 B) vlasy
 C) hlavy
 D) vyšívky

13. Ve kterém z následujících úseků výchozího textu je pravopisná chyba?

A) viděla před sebou jen vzpomínku
 B) všimla si na levé straně jeho hrudi vyšívky
 C) muž stojící před ní není její soupeř z dětství
 D) trvalo to jen chvíli a pak rysy v jeho tváři opět ztvrdly

14. Která z následujících možností označuje druh věty vedlejší tučně vyznačené ve výchozím textu?

A) vedlejší věta podmětňá
 B) vedlejší věta předmětňá
 C) vedlejší věta příslovečná příčinná
 D) vedlejší věta příslovečná podmínková

15. Seřadte jednotlivé části textu (A-E) za sebou řádk, aby byla dodržena textová návaznost:

A) Levé víčko ho neposlouchalo. Měl pocit, že se mu přes noc hlava proměnila v jeden velký bolavý zub. Ze zanicených dámsí prosakoval špinavý hnis, který mu pomalu zevnitř rozežíral mozek. Pokud to nechtal tak, ještě se mu v hlavě všechno rozteče a zmizí.
 B) Nebyly prostě tam, kde měly být. A brýle jakbysmet. Zřejmě je někam odhodil, aniž věděl, co vlastně dělá. Nebylo by to rozhodně poprvé.
 C) Sám ale dobře věděl, že už neusne. Na to mu bylo trochu moc špatně. Loupl pohledem po hodinách u postele, ty tam ale kdoviproc nebyly.
 D) Měl ale zároveň dojem, že jestli k tomu má dojít, už s tím stejně nic nenadělá. Byl by se rád ještě trochu prospal, kdyby to bylo možné.
 E) Jošija se probudil do nejhorší možné kocoviny vůbec. Naplnil všechny síly, aby otevřel oči, ale povedlo se mu to jen napůl.

(H. Murakami, Po otřesech)

15.1 15.2 15.3 15.4 15.5

1) Jakmile se k ní otočil, všimla si na levé straně jeho hrudi výšivky. Havrana. S důvěrně známými roztaženými křídly. Znak Rady. Znak Vidoucího. Zpanikařila, strach se jí zatal hluboko do srdce jako dráp. Vidoucí... Obrádl!

Pochopila, proč je Ríme tady, a projel jí chlad. Ne! Je brzo! Ještě je léto! Rímeho světlé sedé oči se setkaly s jejími. Zvědla bradu a neuhnula pohledem. Ani o píď. Naklonil hlavu na stranu a pobaveně a zvědavě si jí prohlížel, jako by byla zvláštním, jemu neznámým zvířetem. „Nemívalas zrzavé vlasy?“ podotkl.

2) Hirka si sáhla do vlasů a z hlavy se jí začal sypat písek. Snažila se ho rukou vyčesat, ale prsty se jí v zrzavých chůchvalcích zasekly. Oči se Rímemu třpytily jako leď. Tenhle jeho výraz znala tak bolestně dobře. Dětská výzva. Vzhledem k oděvu, co měl na sobě, to působilo nepatřičně, ale trvalo to jen chvíli a pak ruxv v jeho tváři opět ztvrdly. Pohlédl jiným směrem. Vzpomněl si, kým nyní je. Ríme věstil nebezpečí, cítila to v každíčkém kousku svého těla. Myslela si, že ho poznává, ale viděla před sebou jen vzpomínku. Muž stojí před ní není její soupeř z dětví. Ani kamarád. Pochází z mocné rodiny. Je to Ríme An-Elderin. Potomek jednoho z rodů Rady. Předtím to jen nehrálo žádnou roli. (S. Pettersenová, Ódínovo dítě)

- 9) Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá výchozímu textu (A), nebo ne (N):
9.1 Hirka pociťuje obavy, přesto s mužem mluví s odhodláním.
9.2 Symbol havrana na Hirčině hrudi vyvolává vzpomínku na obřad.
9.3 Ríme ztělesňoval hrozbu, ale k dávné kamarádce se choval jako dřív.
9.4 Hirka a Ríme se znali už jako děti a jejich vztah zůstal i v dospělosti kamarádský.

- 10) O které z následujících možností se ve výchozím textu nepíše?
A) o Hirčině původu
B) o Rímeho původu
C) o Rímeho oblečení
D) o Hirčiných pocitech

- 11) Které z následujících tvrzení je pravdivé? (Posuzovaná slova pocházejí z druhé části výchozího textu a jsou v něm vyznačena tučně.)
A) Slovo kousek je v textu užito ve významu výkon, čin.
B) Slovo rod je v textu užito ve významu mluvnická kategorie.
C) Slovo výraz je v textu užito ve významu vnější vzhled odrážející vnitřní stav.
D) Slovo role je v textu užito ve významu vlcovíť útvary vzniklý svinutím něčeho.

- 12) Které z následujících slov je ve výchozím textu užito ve 4. pádě? (Posuzovaná slova jsou ve výchozím textu podtržena.)
A) rýsy
B) vlasy
C) hlavy
D) výšivky

- 13) Ve kterém z následujících úseků výchozího textu je pravopisná chyba?
A) viděla před sebou jen vzpomínku
B) všimla si na levé straně jeho hrudi výšivky
C) muž stojí před ní není její soupeř z dětví
D) trvalo to jen chvíli a pak rýsy v jeho tváři opět ztvrdly

- 14) Která z následujících možností označuje druh věty veareji tučně vyznačené ve výchozím textu?
A) vedlejší věta podmětňá
B) vedlejší věta předmětňá
C) vedlejší věta příslovečná příčinná
D) vedlejší věta příslovečná podmínková

15) Seřadte jednotlivé části textu (A-E) za sebou řádk, aby byla dodržena textová návaznost:

- A) Levé víčko ho neposlouchalo. Měl pocit, že se mu přes noc hlava proměnila v jeden veliký bolavý zub. Ze zanicených dásní prosakoval špinavý hnis, který mu pomáľu zevnitř rozežíral mozek. Pokud to nechá tak, ještě se mu v hlavě všechno rozteče a zmizí.
B) Nebyly prostě tam, kde měly být. A brýle jakbysmet. Zřejmě je někam odhodil, aniž věděl, co vlastně dělá. Nebylo by to rozhodně poprvé.
C) Sám ale dobře věděl, že už neusne. Na to mu bylo trochu moc špatně. Loupl pohledem po hodinách u postele, ty tam ale kdovíproč nebyly.
D) Měl ale zároveň dojem, že jestli k tomu má dojít, už s tím stejně nic nenadělá. Byl by se rád ještě trochu prospal, kdyby to bylo možné.
E) Jošija se probudil do nejhorší možné kocoviny vůbec. Naplnul všechny síly, aby otevřel oči, ale povedlo se mu to jen napůl. (H. Murakami, Po ořesech)

15.1 15.2 15.3 15.4 15.5

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 16

Včera se mě Marek s Adamem dost nečekaně zeptali, jestli s nimi nechci jet do Prahy na koncert. Když jsem slyšel, jakou akci mají na mysli, nemohl jsem uvěřit svým uším. Oni mně fakt pozvali na beznadějně vyprodané vystoupení největšího světového mistra mého oblíbeného žánru. Bombal. Bylo mi jasné, že jim odpadl někdo jiný, ale i tak mi udělalo radost, že oslovili jako náhradníka zrovna mě. Jenže lístek si prý musím zaplatit sám. Když jsem k jeho ceně připočetl cenu za jízdenku a ubytování, mé veselí zastínilo obavy, s čeho to vlastně zaplatím.

No ale kdy se člověk na takovou akci dostane, že. Takže nebylo co řešit, domluvil jsem si brigádu v místním supermarketu a po víkendech tam lítám jako hadr na holi. Ale korunky utěšeně přibývají a brzy se promění ve skvělý zážitek. (Didaktis)

- 16) Najděte ve výchozím textu čtyři slova, která jsou zapsána s pravopisnou chybou, a napište je pravopisně správně:
Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy, jsou považovány za chybu. Doporučení: Opravte pouze ta slova, u kterých jste si jisti, že jsou ve výchozím textu zapsána s pravopisnou chybou.

Jak je důležité mít svého sluhu

Kdo by ho neznal? Vždyť Saturnin (1942) Zdenka Jirotky patří k nejoblíbenějším českým humoristickým románům vůbec a byl dosud přeložen například do angličtiny, němčiny, španělštiny a lotyštiny. Okouzlivující příhody pána a jeho bezmála geniálního sluhu, situované do noblesní prvorepublikové atmosféry, na českých scénách zdomácněly už dávno. V Národním divadle Brno jsou k vidění v úspěšné drammatizaci Martina Vačkáře a Ondřeje Havelky a v režii hravého slovenského režiséra Jakuba Nvoty. Na jevišti Mahenova divadla v rytmu živě hraného swingu skotačí nejen Sařurnin, ztvárněný nositelem Ceny Thálie za rok 2013 Martinem Siničákem, ale také teta Kateřina, Milouš, dědeček, šlecha Terebová a ironický pozorovatel doktor Vlach. Bavi přitom všechny generace.

Tato veleúspěšná inscenace sází na inteligentní humor i na fantastickou odvahu vzít všednost útokem – třeba koblihami. Protože jak řekl Zdeněk Jirotka: Nejtrestuhodnější formou rozztřízlosti je, když se lidé zapomínají radovat ze života.

(Vzhledem k povaze jedné z úloh není zdroj výchozího textu uveden, upraveno.)

17. Které z následujících tvrzení nejlépe vystihuje výchozí text? /viz 6, s. 44/ 1 bod

- A) Autor textu popisuje děj známého románu.
 B) Autor textu informuje o divadelním představení.
 C) Autor textu hodnotí českou humoristickou literaturu.
 D) Autor textu popisuje svou návštěvu brněnského divadla.

18. Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá výchozímu textu (A), nebo ne (N): /viz 5, s. 35/ max. 2 body

- 18.1 Divadelní ztvárnění románu Saturnin se hraje už ve více než čtyřech cizích jazycích. A N
 18.2 Román Saturnin byl po více než sedmdesáti letech po napsání oceněn Cenou Thálie. A N
 18.3 Román Saturnin pochází z období první republiky, zdramatizován byl v Národním divadle Brno. A N
 18.4 Zatímco román Saturnin je humoristický, jeho brněnská drammatizace se zapomíná radovat ze života. A N

19. Ve kterém z následujících možností lze první slovo z dvojice nahradit druhým tak, aby význam výchozího textu zůstal zachován? /viz 2, s. 18/ 1 bod

(První slovo z dvojice vždy pochází z výchozího textu a je v něm vyznačeno tučně.)

- A) vidění – přeludu
 B) atmosféry – nálady
 C) scénách – hádkách
 D) přeložen – přehnut

20. Ve kterém z následujících úseků výchozího textu se vyskytují přesně dvě zájmena? /viz 4, s. 30/ 1 bod

- A) kdo by ho neznal
 B) bavi přitom všechny generace
 C) jak je důležité mít svého sluhu
 D) tato veleúspěšná inscenace sází na inteligentní humor

21. Vypište ze všech tří vět podtržených ve výchozím textu základní skladební dvojice: /viz 3, s. 23/ max. 3 body

Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy, jsou považovány za chybu.

22. Netopýři k orientaci v prostředí používají biosonar, navigační systém, který jim v přímém jiskrném i v otevřeném prostoru účinně nahrazuje zrak. S jeho pomocí jsou schopni s naprostou jistotou ve tmě léhat prostorem, objevit, pronásledovat a ulovit kořist, najít vlastní miádata. Netopýři za letu vydávají ústy nebo nosem (vrápenec) vysokofrekvenční signál, který se jako zvuková vlna šíří prostředím a po odrazu od překážky nebo od kořisti je zpětně zachycen. Podle času, *****, dokáže netopýř odhadnout vzdálenost zaměřeného objektu (zdroje echa), podle intenzity ozvěny pak jeho velikost a podle měnící se frekvence směr pohybu.

23. Ve srovnání se zrakem, který ovšem netopýř v omezené míře také používá, není vjem prostřednictvím echolokace v čase souvislý, ale sekvenční (v průměru deset až dvacet přijatých signálů za sekundu), prožitkově může připomínat stroboskop. Takto získaný „obraz“ prostředí nadto není spojitý ani prostorově, protože netopýř zachycuje nezkreslenou ozvěnu jen z povrchů, které jsou orientované kolmo ke směru vyslaného signálu. (R. Šikl, Zrakové vnímání)

22. Která z následujících možností nejlépe vystihuje význam slova echolokace, jehož vysvětlení je předmětem výchozího textu? /viz 5, s. 35/ 1 bod

(Posuzované slovo pochází z druhé části výchozího textu a je v ní vyznačeno tučně.)

- A) zvuky, které netopýři vydávají
 B) smysl netopýřů podobný zraku
 C) způsob orientace netopýřů v prostoru
 D) odhad vzdálenosti, která dělí netopýra od kořisti

23. Která z následujících možností patří na vynechané místo (*****) ve výchozím textu? /viz 5, s. 35/ 1 bod

- A) který uběhne mezi odrazem a signálem přijatého vyslání
 B) který uběhne mezi vysláním a přijímáním odraženého signálu
 C) který se odráží mezi vysláním a uběhnutím přijatého signálu
 D) který se odráží mezi signálem a přijímáním uběhnutého vyslání

24. Které z následujících tvrzení o slovech podtržených v druhé části výchozího textu je pravdivé? /viz 2, s. 18/ 1 bod

- A) Jedná se o antonyma.
 B) Jedná se o synonyma.
 C) Jedná se o slova příbuzná.
 D) Jedná se o slova souřadná.

25. U následujících tvarů sloves určete osobu, číslo a rod: (Posuzované tvary sloves pocházejí z první části výchozího textu a jsou v ní podtrženy. Odpovědi zapíšte celými slovy, nepoužívejte zkratky.) /viz 4, s. 30/ max. 3 body

25.1 používají –

25.2 se šíří –

25.3 je zachycen –

26. Vypište z první části výchozího textu podstatné jméno domácího původu, které má v textu význam z čeho něco pochází: (Hledané slovo se ve výchozím textu může vyskytovat i v jiném než základním tvaru.) /viz 2, s. 18/ 1 bod